

Nationalromantik

Redegør for hvordan begrebet *national identitet* opstod i midten af 1800-tallet. Foretag en komparativ analyse og fortolkning af N.F. S. Grundtvigs *Langt højere bjerge* (1820) samt uddraget af Ingemanns *Valdemar Sejr* (1826) med særligt fokus på brug af billedsprog og temaet national identitet. Diskutér, hvordan Ingemanns tekst kan ses som udtryk for 1800-tallets erindringspolitiske forsøg på at skabe en særlig dansk national identitet, og perspektivér til Nationalromantikken

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Opblomstring af national identitet	1
Et svækket Danmark	1
Genoprejsning i kraft af fællesskabet	2
Stolthed og historie - Nationalromantikkens tendenser	2
B. S. Ingemanns vækkelse af fædrenes ånd	2
<i>Valdemar Sejr</i> - En fortælling om dansk storhedstid	3
N. F. S. Grundtvigs fornyelse af folkeånden	4
<i>Langt højere bjerge</i> - Modgangstid og fædrelandsdigtning	5
Sproget i fremmelse af national identitet	5
Hallucinatorisk erindringspolitik?	7
Konklusion	7
Litteraturliste	9
Bøger, i-bøger og tekster:	9
Hjemmesider:	9

Indledning

”Hvad Danmark var, kan det atter blive endnu er fædrenes ånd i live”¹. Sådan lød forfatter Bernhard Severin Ingemanns formidling af en central nationalromantisk anskuelse. En anskuelse der skulle danne grundlag for en guldalder i dansk litteratur og kunst drevet af en fascination af dansk storhedstid². En fascination der endnu er et aktiv i dagens samfund. Med populære Tv-serier, historiske romaner og udstillinger på landets museer spækket med hornbesatte hjelme og stridsøkser synes nationalromantikens tendens til forherligelse af historien ikke fjern. En glørværdig fortid med mægtige og heltmodige mænd er i høj grad stadig en udpræget del af den danske nationale identitet og kollektive erindring. Vikingen på leverpostejen eller lurene på smørpakken er begge levende beviser derpå. At undersøge, hvilke erindringspolitiske strømninger der har affødt denne kollektive erindring om dansk storhedstid, er dermed væsentligt i forståelsen af nutidens opfattelse af danskhed.

I denne Nationalromantikken indflydelse på den danske kollektive erindring undersøges. Indledningsvist vil en redegørelse af de historiske årsager til opblomstringen af dansk bevidsthed og national identitet i midten af 1800-tallet foretages. Herefter vil B. S. Ingemanns historiske værk *Valdemar Sejr* analyseres med fokus på forfatterens hensigter og tendenser i forhold til opbyggelsen af en kollektiv erindring. Ydermere vil opgaven ved brug af den socialhistoriske metode analysere og fortolke N. F. S. Grundtvigs *Langt højere bjerge* atter med henblik på at belyse den nationalromantiske opfattelse af fortiden. I en komparativ analyse af de to værker vil brugen af billedsprog i formidlingen af den nationale identitet granskes med særligt fokus på referencer til bibelske og danske symboler. Endelig vil opgaven diskutere, hvorvidt Ingemanns historiske værk *Valdemar Sejr* kan betragtes som et udtryk for et erindringspolitisk forsøg på en national identitet baseret på storhedstid. Afslutningsvist vil dette perspektiveres til Nationalromantikken og dens kritikere.

Opblomstring af dansk national identitet

Et svækket Danmark

Ved indgangen til det 19. århundrede er Europa og ikke mindst Danmark dybt præget af Napoleonskrigene. Trods Danmarks bestræbelser på, af handelsmæssige årsager, at opretholde neutralitet under de tiltagende konflikter mellem især England og Frankrig, bliver Napoleonskrigene desuagtet bragt

---

¹ Hansen, Ib Fischer m.fl., 1993, s. 430

² Fibiger, Johannes og Lütken, Gerd, 2021, s. 9

til dansk jord netop grundet den danske uvildighed. Som kulmination på konflikten lader englænderne d. 2. september i 1807 bomberne regne over København. Efter bombardementerne af byen må københavnere se til, mens englænderne sejler bort medbringende sig den danske flåde³. Som reaktion på det engelske bombeangreb indgår den danske kronprinsregent, Frederik, umiddelbart efter træfningen en fransk-dansk alliance med den franske Kejser Napoleon 1. En alliance der efterfølgende skal vise sig ufordelagtig for Danmark og betyde tabet af Norge i 1814 efter Napoleons fald⁴.

Genoprejsning i kraft af fællesskabet

Kraftigt reduceret og svækket både militært og størrelsesmæssigt befinder Danmark sig tilmed i en dyb økonomisk krise som følge af krigen⁵. Imidlertid skal årene efter krigen blive særligt kendetegnet ved en dyrkelse af Danmark i både kunst og litteratur. Periodens kunstnere og forfattere lader sig inspirere af romantikkens sjælelige og følelsesbetonede anskuelser i kunstneriske formidlinger af den danske historie og grundlægger dermed en ny retning for romantikken i Danmark; Nationalromantikken (1807-1830)⁶. Det Danmark der portrætteres i malerkunsten og litteraturen skal vække stolthed og nationalfølelse hos beskueren og ikke mindst skabe en følelse af en særegen identitet forbundet med landets historie, storhedstid og værdier. Nationen er ikke længere defineret af landegrænser og regenter, men er i højere grad forenet under fælles sprog, fortid og en gennemgribende følelse af en national identitet, der differentier sig fra andre nationalsamfund⁷. At Danmark må afstå Norge og lade sig reducere giver anledning til dyrkelse af det homogene og nære Danmark. Ved erindringen om forne sejre og sagnomspundne personer forsøger samtidens digtere og forfattere at definere en særlig dansk identitet og lette den generelle samfundsstemning. En fælles national identitet bliver dermed et samlingspunkt for et svækket Danmark⁸.

Stolthed og historie - Nationalromantikken tendenser i litteraturen

B. S. Ingemanns vækkelse af fædrenes ånd

Udbredelsen af nationalromantikken anskuelse af national identitet som en særegen og iboende værdi hos den danske befolkning skyldes fortrinsvis periodens forfattere og digtere. Navnlig digteren Bernhard Severin Ingemann (1789-1862) anses som værende en helt central figur i vækkelsen af

---

³ Sjørup, Mette, 2018

⁴ Bregnsbo, Michael, 2014

⁵ Bjørn, Claus, 2020

⁶ Fibiger, Johannes og Lütken, Gerd, 2021, s. 5

⁷ Søndberg, Olaf, 1999, s. 25ff

⁸ Mühlmann, Gunnar, 2006

folkeånden ved formidling af Danmarkshistorien i et nationalromantisk skær⁹. Ingemanns historiske værker tager hovedsageligt afsæt i oldtidens og middelalderens Danmark. Med beskrivelser af storhedstid, forne danske konger og ædelmodige mænd er værkernes primære formål at vække stolthed og nationalbevidsthed hos læseren. Ingemanns egen formulering af hensigten med sine historiske værker fra årene 1824 til 1836 lyder: ”Hvad Danmark var, kan det atter blive endnu er fædrenes ånd i live”¹⁰. En hensigt, der gennemsyrrer Ingemanns populære historiske roman *Valdemar Sejr* fra 1826¹¹.

Valdemar Sejr - En fortælling om dansk storhedstid

Romanen ”*Valdemar Sejr*” er en historisk skildring af kong Valdemar 2. Sejrs (1170-1241) liv og triumfer. I værket findes bl.a. fortællingen om danskernes erobringstogt til Estland og det sagnomspundne slag ved Lyndanisse, hvor Dannebrog som en frelsende og forenende kraft dalede ned fra himlen midt i kampens hede. Særligt fremtrædende i Ingemanns gengivelse af myten er en række historiske, danske skikkelser. I flæng beskriver Ingemann: Valdemar 2. Sejr, Carl af Rise, Absalon Bælg og Ærkebiskop Andreas¹². Ingemanns formidling af Dannebrogsmysten indeholder ganske vist et persongalleri spækket med navnkundige danske nationalhelte fra den omtalte periode, men den kan ikke betragtes som en sandfærdig beretning om den beskrevne fortid, idet Ingemanns version først er nedskrevet 600 år efter den givne historiske begivenhed. Ingemann tilføjer tilmed et væld af dialoger, følelser og tanker med tvivlsomt historisk belæg, heriblandt Ingemanns gengivelse af Ærkebisp Andreas reaktion på fjendens talmæssige overlegenhed: ”Han saae Fjendens store Overmagt og bad knælende, med brændende Andagt og hede Tårer, idet han løftede sine Hænder mod Himlen”¹³. En sådan dyb indsigt i personernes følelsesmæssige tilstand usandsynliggøres af det stor tidsspænd mellem begivenhedernes udfoldelse og romanens nedskrivningstidspunkt og vidner dermed om, at Ingemann har taget visse kunstneriske friheder i sin skildring af slaget. Følgelig må Ingemanns *Valdemar Sejr* snarere behandles som et levn fra den samtid hvori værket er opstået end som en reel beretning om den fortid, den formidler.

De prisende vendinger, hvormed danerne beskrives i *Valdemar Sejr*, udtrykker en klar sympati for

---

⁹ Martinsen, Lone Kølle, 2014

¹⁰ Hansen, Ib Fischer m.fl., 1993, s. 430

¹¹ Martinsen, Lone Kølle, 2014

¹² Ved den omtalte Ærkebiskop Andreas refereres der til Anders Sunesen, som var Ærkebiskop fra 1201/1202-1223.

Han er blandt andet kendt for sin medvirken under erobringstogtet til Estland og sit samarbejde med Valdemar 2. Sejr (danmarkshistorien.dk)

¹³ Ingemann, B. S., 1826

den danske hærstyrke. Ved Ingemanns pen opnår de danske frontfigurer nærmest guddommelig status. En beskrivelse af Carl af Rise, der med det danske banner i hånden opildner sine kampfæller, lyder: "(...) *hans lange, gule Lokker flagrede i Stormen om hans Skuldre, og som han således stod, lignede han Engelen Michaels Billede (...)*"¹⁴. Ligeledes sammenlignes Ærkebisp Andreas med Moses, idet han med sin inderlige bøn påkalder Guds nåde: "*Da blev deri gamle Andreas pludseligt helt underlig til mode; han erindrede sig hvorledes Moses ved sin mægtige Bøn havde nedbedet Sejren fra Himlen*"¹⁵. I sammenligningen med bibelske figurer helliges velkendte danske skikkelser. I modsætning hertil omtaler Ingemann estererne med den nedværdigende vending "hedninge", hvormed disse fremmedgøres og distanceres fra danskernes guddommelighed. Slaget bliver dermed til en kamp mellem det gode og det onde; danskerne mod de fremmede. En kamp hvor danskerne under deres fælles banner og Guds nåde er estererne langt overlegne.

Atter er det centralt at overveje Ingemanns hensigter og interesser i forhold til modtageren. Ingemanns tendens til glorificering af den danske historie er et udtryk for hans grundlæggende overbevisning om, at Danmark igen kan opnå storhed. I et forsøg på at overbevise modtageren, samtidens danske befolkning, puster Ingemann nyt liv i myten om Dannebrog og sagnomspundne danske profiler. Ingemanns intention er ikke at fremføre en historisk redegørelse af begivenhederne i 1219. Fortiden benyttes derimod som et værktøj til at fremme dansk bevidsthed og nationalfølelse for derpå at skabe et fælles holdepunkt for et kriseramte Danmark; en national identitet. Hans vilje til at fremføre en sandfærdig og objektiv skildring af begivenhederne er dermed tvivlsom.

N. F. S. Grundtvigs fornyelse af folkeånden

Ingemann er ikke ene om at udbrede de nationalromantiske idéer og skabe grundlaget for den nationale bevidsthed og identitet. Digter og forfatter Nicolai Frederik Severin Grundtvig (1783-1872) påtager sig ligeledes ansvaret for vækkelsen og fornyelsen af folkeånden¹⁶. Med dette mål for øje udarbejder Grundtvig i løbet af sine leveår et væld af digte og tekster, der er præget af idealisering af dansk fortid, folk og fællesskab og udtrykker hengivenhed for fædrelandet¹⁷. På linje med Ingemanns anskuelser er en helt fundamental grundtanke for Grundtvig, at den danske fortid med dens helte og pragt på ny vil opstå i fremtiden i åndelig forstand¹⁸.

---

¹⁴ Ingemann, B. S., 1826

¹⁵ ibid

¹⁶ Andersen, Pia, 2005

¹⁷ Grundtvig, N. F. S. i danmarkshistorien.dk, 2019

¹⁸ Hansen, Ib Fischer m.fl., 1993

Langt højere bjerge - Modgangstid og fædrelandsdigting

Som et led i sit arbejde mod folkelig og national vækkelse skriver Grundtvig i 1820 digtet *Langt højere bjerge*, der somme tider omtales som *Danmarks trøst*¹⁹. Digtet består af 8 strofer af hver 6 vers, der alle indledes med en påstand om større skønhed, bedrifter og goder i udlandet. En påstand der dog forkastes ved fremhævelse af danske værdier og fællesskab. Endvidere appellerer Grundtvig til en følelse af tilhørsforhold og hjemlighed, eksempelvis i hans beskrivelse af dansk natur: "*Langt kjønnere Egne, vil gjerne vi troe, kan Fremmede udenlands finde, men Dansken har hjemme, hvor Bøgene gro ved Strand med den favre Kjær-Minde (...)*"²⁰. Hermed skabes der en kontrast mellem det fremmede og upersonlige udland og det nære og velkendte Danmark. Digtet er dermed kendetegnet ved en antitetisk struktur, der ved kontrastens brug udtrykker den nationalromantiske tanke, at ude er godt, men at hjemme er bedst. En sådan anskuelse er ikke et sjældent syn i litterære værker fra perioden 1807-1830, hvor dyrkelse af fædrelandet i alle aspekter endnu er på sit højeste²¹. Som førnævnt er periodens samfund dybt præget af store historiske nederlag og de dertilhørende kriser. I perioder med modgang, tab og svækkelse synes behovet for nationalt fællesskab, stolthed og identitet stort. Sætningen "*hvad udad tabes, skal indad vindes*" bliver i denne kriseperiode som et mantra for en række danske forfattere - heriblandt Grundtvig²². Dette kommer til udtryk i den måde, hvorpå Grundtvig skildrer det danske sprog, folk og fællesskab med henblik på at vække læserens nationalstolthed: "*(...) om Høihed og Dejlighed Dannemænd dog med Sandhed kan tale og sjunge; og træffer vort Modersmaal ei paa et Haar, det smelter dog mere, end Fremmedes slaaer*"²³. I forsøget på at samle modtagerne, samtidens danske befolkning, om fælles værdier tillægger Grundtvig det danske sprog følelsesmæssige og sanselige værdier. Det danske sprog hæves dermed over andre tungemål, idet netop følelser, fantasi og sanser i Romantikken anses som værende hævet over fornuft og rationalitet²⁴. Det er dermed både Grundtvigs egne nationalromantiske tanker samt Romantikens idealer, der kommer til udtryk i digtet *Langt højere bjerges* afmaling af den nationale identitet.

Sproget i fremmelse af dansk national identitet

I både Ingemanns *Valdemar Sejr* og Grundtvigs *Langt højere bjerge* bruges billedsproget som et værktøj i dyrkelsen af fædrelandet og i opbygningen af en national identitet baseret på stolthed og

---

¹⁹ Grundtvig, N. F. S i danmarkshistorien.dk, 2019

²⁰ Grundtvig, N. F. S., 1820, strofe 2

²¹ Fibiger, Johannes og Lütken, Gerd, 2021, s. 5

²² Ibid, s. 9

²³ Grundtvig, N. F. S., 1820, strofe 5

²⁴ Fibiger, Johannes og Lütken, Gerd, 2021, s. 4

fællesskabsfølelse. I denne forbindelse sammenlignes en række bibelske figurer og symboler med centrale danske figurer. Et eksempel herpå er Ingemanns sammenligning mellem Ærkebisp Andreas og Moses i *Valdemar Sejr*. Ligeledes sammenlignes den daværende konge Frederik VI (konge fra 1808 til 1839²⁵) med en hvid due i Grundtvigs *Langt højere bjerge*: ”Vor Frederik Han vorde som Duen saa hvid!”²⁶. I et kristent perspektiv opfattes duen som et symbol på Helligånden og forbindes med Jesu dåb, der står beskrevet i det toogtyvende vers i tredje kapitel af Lukasevangeliet: ”Helligånden dalede ned over ham i legemlig skikkelse som en due”²⁷. Den anvendte retorik i de to værker er dermed sammenlignelig i deres helligelse af velkendte danske skikkelser, hvorved disse hæves til et guddommeligt niveau. Kontekst, hvori billedsproget anvendes til styrkelse af nationalfølelsen, er dog forskellig i de to værker: Hvor Ingemann primært fokuserer på det fælleshistoriske aspekt, reflekterer Grundtvig i højere grad over samtidens og det danske folkefællesskab.

I Ingemanns *Valdemar Sejr* optræder det danske nationalbanner som en metafor for en frelsende og sammenholdsskabende kraft, der indgyder danskerne nyt håb i modgang: ”(...) ”det himmelske Banner er i kristne Hænder midt iblandt Fjender!” Med Svend Starke og Broder Gamling ved Siden, huggede Grev Otto allerede ind i de estiske Fodfolk (...)”²⁸. I tråd med nationalromantikens idéer om en stærk national identitet opfyldes de danske hærtropper i myten af fornyet kampånd under det danske flag; fællesskabet opstår i kraft af den nationale identitet, der udtrykkes metaforisk ved Dannebrog. I Grundtvigs *Langt højere bjerge* optræder Dannebrog farver ligeledes i en metafor: ”Langt Mere af Malmen: saa hvid og saa rød, fik Andre i Bjerg og i Bytte, hos Danske dog findes det daglige Brød (...)”²⁹. I passagen anvendes det danske nationalflags farver i en metafor for de tabte danske landområder. Dette efterfølges dog med en reference til det sjette vers i fadervor: ”Giv os i dag vort daglige brød”³⁰, hvorved det påstås, at Danmark endnu besidder tilstrækkelige rigdomme og ressourcer. Derudover udtrykkes der ved sammenstillingen af Danmark og den kendte, kristne bøn en forbindelse mellem Danmark og den himmelske fader. Hermed benyttes metaforer i forbindelse med det danske nationalbanner i begge værker i forskellig kontekst, men med samme hensigt: At fremme national stolthed, bevidsthed og identitet.

---

²⁵ Bjørn, Claus, 2012

²⁶ Grundtvig, N. F. S., 1820, strofe 8

²⁷ Stefánsson, Finn, 2021

²⁸ Ingemann, B. S., 1826

²⁹ Grundtvig, N. F. S., 1820, strofe 6

³⁰ Hyl Dahl, Niels, 2020

Hallucinatorisk erindringspolitik?

Visse kritikere vil måske hævde, at de romantiske forfattere og kunstnere strengt taget ikke kan regnes for meget mere end et bundt løgnhalse præget af vrangforestillinger. Taget de egentlige samfundsforhold i samtidens Danmark i betragtning er dette ikke en påstand, der uden videre kan forkastes. Udover Københavns sørgelige forfatning efter bombardementerne i 1807 og tabet af Norge i 1814 er Danmark tilmed ramt af voksende inflation som følge af statsbankerotten i 1813. Følgelig er erhvervslivet tvunget i knæ, og i kølvandet på den uholdbare økonomiske situation opleves der i landbruget en afsætningskrise, der medfører drastiske prisfald på landbrugsprodukter. Med hul hånd strøs fallitterne over det danske handelslandskab i perioden fra 1807 til slutningen af 1820'erne³¹.

Der er dermed ikke nogen videre grund til begejstring blandt befolkningen, der oveni de ugunstige forhold lider af slunkne pengepunge³². Ikke desto mindre udarbejder nationalromantikerne i perioden idealiserede skildringer af Danmark i storhedstid, der priser fædrelandet i høje toner, fremfor at udforme sandfærdige beretninger om de reelle samfundsforhold. Med fortællinger om forne konger og deres bedrifter forsøger forfattere som B. S. Ingemann at påvirke, hvilken Danmarkshistorie der erindres af den danske befolkning. Dermed kan Ingemanns historiske værk *Valdemar Sejr* betragtes som et led i en erindringspolitisk strategi, der bygger på en stolthed over danmarkshistorien. Traditioner, værdier og sprog bliver centrale begreber i den fortid Ingemann og andre nationalromantiske forfattere ønsker indprentet i befolkningens erindring. Trods forfatternes gode intentioner om indgydelse af fornyet håb og selvværd møder den nationalromantiske bevægelse stor kritik for at være for virkelighedsfjern. I 1871 løfter Litteraturkritikeren Georg Brandes (1842-1927) pegefingeren overfor de, ifølge ham, snæversynede forfattere der har ladet sig styre af idealtænkning og glansbilleder³³. De nationalromantiske strømninger kan i dette lys betragtes en virkelighedsflugt snarere end et forsøg på at løfte samfundstemningen.

Konklusion

Nutidens tendens kollektiv erindring om storhedstid stærke danske frontfigurer er hermed ikke et nyt fænomen. Ligeledes er vikingen på leverpostegen eller lurerne på smørpakken ikke tilfældigt anbragte symboler. Disse er snarere et udtryk for en national identitet bygget på en forestilling om en gloriose fortid. En national identitet der kan spores helt tilbage til nationalromantikens idealer, der i den

---

³¹ Bonderup, Gerda, 2009

³² Fibiger, Johannes og Lütken, Gerd, 2021, s. 9

³³ Funder, Tore Daa, 2006

kriseprægede periode fra 1807-1830 ved litteraturens kraft bliver integreret i samfundet. Forfatterne B. S. Ingemann og N. F. S. Grundtvig spiller begge en central rolle i udformningen af den idealiserede kollektive erindring med deres værker *Valdemar Sejr* og *Langt højere bjerge*, der ved billedsprogets brug tillægger danskheden guddommelige undertoner. Ingemanns historiske værk *Valdemar Sejr* kan tilmed betragtes som et forsøg på en erindringspolitik, der fremhæver fortidens sejre og pragt fremfor at dvæle ved samtidens kvaler og kriser. En tendens der i den umiddelbare eftertid bliver udsat for skarp kritik for at være hallucinatorisk og virkelighedsfjern. Alligevel har det aldrig lykkedes Danmark endegyldigt at ryste Nationalromantikens eftervirkninger sig, og det kan dermed ikke udelukkes at fædrenes ånd endnu lever til den dag i dag.

Litteraturliste

Bøger, i-bøger og tekster:

- Fibiger, J., & Lütken, G. (2021). *Litteraturens veje*, Systime. Hentet 6. maj 2021 fra <file:///C:/Users/mille/Downloads/Litteraturens%20veje.pdf>
- Grundtvig, N. F. (1820). *Langt højere bjerge*
- Hansen, I. F., Jørgensen, J. A., Michelsen, K., Sørensen, J., & Tonnesen, L. (1993). *Litteraturhåndbogen* (4 udg., 4. opl.), Gyldendalske Boghandel, Nordiske Forlag A. S
- Ingemann, B. S. (1826), *Valdemar Sejr* i L. Schou, & S. Ørnstrøm (2012), *Dansk og Historie i Samspil* (s. 60-61), Columbus
- Søndberg, O. (1999). *Den danske revolution 1830-1866* (1. udg., 1. opl.), Forlaget Systime A/S

Hjemmesider:

- Andersen, K. H. (29. september 2011), *Anders Sunesen, ca. 1165-1228*. Hentet 5. maj 2021 fra danmarkshistorien.dk: <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/anders-sunesen-ca-1165-1228/>
- Andersen, P. (2005), *N. F. S. Grundtvig*. Hentet 6. maj 2021 fra forfatterweb.dk: <https://forfatterweb.dk/oversigt/grundtvig-n-f-s>
- Bjørn, C. (17. marts 2020), *Danmark - historie (1814-1900)*. Hentet 1. maj 2021 fra denstoredanske.lex.dk: [https://denstoredanske.lex.dk/Danmark_-_historie_\(1814-1900\)](https://denstoredanske.lex.dk/Danmark_-_historie_(1814-1900))
- Bjørn, C., & denstoredanske.dk. (13. juni 2012), *Frederik 6., 1768-1839*. Hentet 6. maj 2021 fra danmarkshistorien.dk: <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/frederik-6-1768-1839/>
- Bonderup, G. (2009), *Krise, genopbygning og kulturel opblomstring*. Hentet 6. maj 2021 fra danmarkshistorien.dk: <https://danmarkshistorien.dk/perioder/den-yngre-enevalde-1784-1848/krise-genopbygning-og-kulturel-opblomstring/>
- Bregnsbo, M. (10. januar 2014), *Den fransk-danske alliance 1807-1814*. Hentet 30. april 2021 fra danmarkshistorien.dk: <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/den-fransk-danske-alliance-1807-14/>

-
- Funder, T. D. (2006 - opdateret i 2017), *Romantikken ("Hvad har romantikken betydet kulturelt for eftertiden?" og "Hvilke reaktioner har der være imod Romantikken?")*. Hentet 6. maj 2021 fra faktalink.dk: <https://faktalink.dk/titelliste/roma>
  - Grundtvig, N. F. (2019), *N.F.S. Grundtvig: "Langt høiere Bjerger", 1820*. Hentet 6. maj 2021 fra <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/nfs-grundtvig-danmarks-troest-1820/>
  - Hyldahl, N. (26. november 2020), *fadervor*. Hentet 6. maj 2021 fra [denstoredanske.lex.dk](https://denstoredanske.lex.dk/fadervor): <https://denstoredanske.lex.dk/fadervor>
  - Martinsen, L. K. (26. februar 2014), *B.S. Ingemanns historiske værker*. Hentet 5. maj 2021 fra [danmarkshistorien.dk](https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/b-s-ingemanns-historiske-vaerker/): <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/b-s-ingemanns-historiske-vaerker/>
  - Mühlmann, G. (2006), *Højromantik: Universal- og nationalromantik*. Hentet 2. maj 2021 fra [danskisiderne.dk](https://danskisiderne.dk/index.php?id=5112): <https://danskisiderne.dk/index.php?id=5112>
  - Sjørup, M. (november 2018), *Historiekanon 16: Københavns bombardement*. Hentet 30. april 2021 fra faktalink.dk: <https://faktalink.dk/folkeskolens-historiekanon-16-kobenhavns-bombardement>
  - Stefánsson, F. (21. apri 2021), *duer (symbolik)*. Hentet 6. maj 2021 fra [denstoredanske.lex.dk](https://denstoredanske.lex.dk/duer_-_symbolik): https://denstoredanske.lex.dk/duer_-_symbolik